

ES ATEITIES BIUDŽETAS

#EUBudget #FutureofEurope

2019 m. spalio 9 d.

ŠIUOLAIKIŠKAS ES BIUDŽETAS ATEITIES UŽDAVINIAMS SPRĘSTI

2018 m. gegužės 2 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl šiuolaikiško, teisingo ir subalansuoto biudžeto, glaudžiai susieto su Bratislavoje ir Romoje vadovų sutarta konstruktyvia darbovarke. Tai priemonė, kuri turi padėti įgyvendinti Europos Vadovų Tarybos strateginę darbovarkę ir išrinktosios Komisijos Pirmininkės Ursulos von der Leyen politines gaires, kuriomis remdamasis Europos Parlamentas ją išrinko.

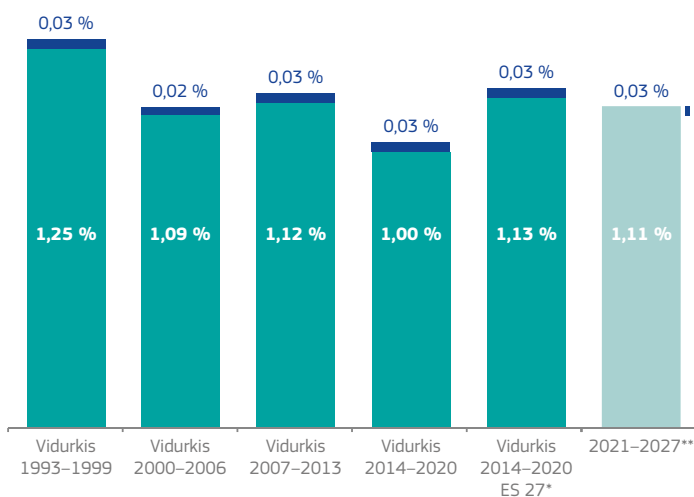

ES BIUDŽETO DYDIS

Siūlomas tokio dydžio biudžetas, kad Sąjunga turėtų pakankamai išteklių, kad šie siekiai būtų įgyvendinti. Juo taip pat atsižvelgiama į Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES poveikį biudžetui.

Komisija pasiūlė 1,114 % ES 27 bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) dydžio ilgalaikį biudžetą. Šiandien 27 valstybių narių Sąjunga investuoja 1,16 % ES 27 BNP, įskaitant Europos plėtros fondą. Todėl siūlomas biudžetas yra mažesnis, palyginti su dabartiniu biudžetu.

ES biudžeto dydis, kaip bendrųjų nacionalinių pajamų (BNPj) procentinė dalis

* 2014–2020 m. numatomi įsipareigojimai, atėmus JK išlaidas, kaip % ES 27 BNPj.

** Į biudžetą įtrauktas Europos plėtros fondas.

Šaltinis – Europos Komisija.

Nors siūlomos DFP lėšos ir šiek tiek sumažintos, palyginti su tuo, ką Sąjunga šiandien išleidžia 27 valstybėse narėse neįskaitant Jungtinės Karalystės, jos gali skatinti vykdyti politiką tose srityse, kuriose Sąjungos veiksmais galima pasiekti daugiau nei kiekvienos valstybės narės pavieniais veiksmais: tai kompetencija mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, klimato politikos veiksmai, migracija, sienų valdymas, saugumas ir gynyba, „Erasmus“ ir skaitmeninės investicijos.

Jei ES biudžetas būtų dar labiau sumažintas, Sąjungai būtų sunku įgyvendinti savo prioritetus ir teikti labai reikalingą paramą ūkininkams, studentams, mokslininkams ir šimtams tūkstančių kitų ES biudžeto lėšų gavėjų.

■ Europos plėtros fondas

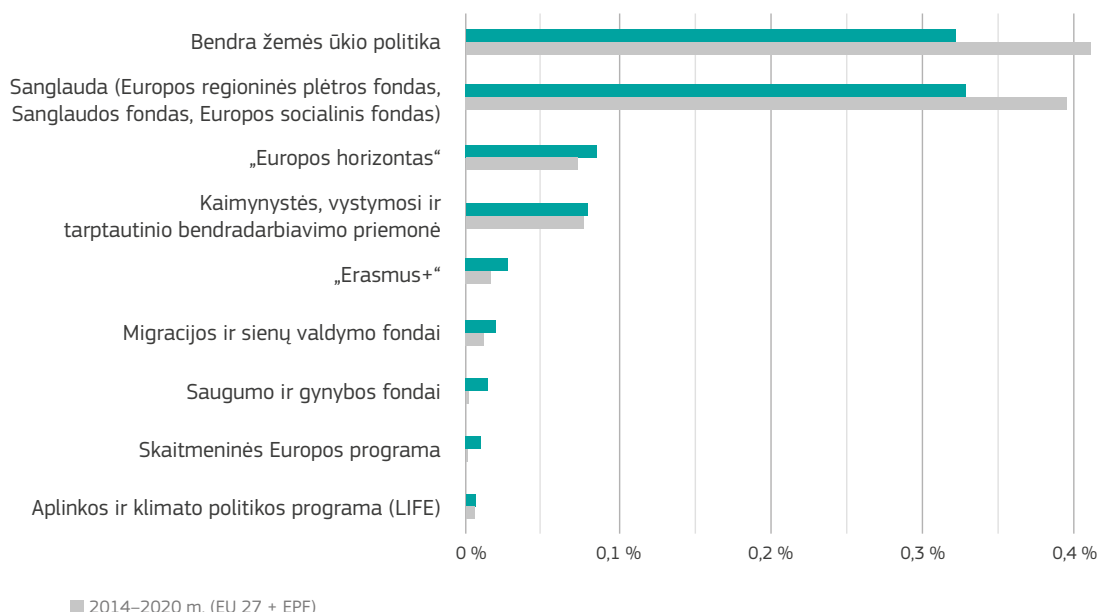
■ Įsipareigojimų viršutinė riba, kaip % ES BNPj

PAGRINDINIŲ POLITIKOS SRIČIŲ RAIDA – KAIP SIEKIAI VIRSTA DARBAIS

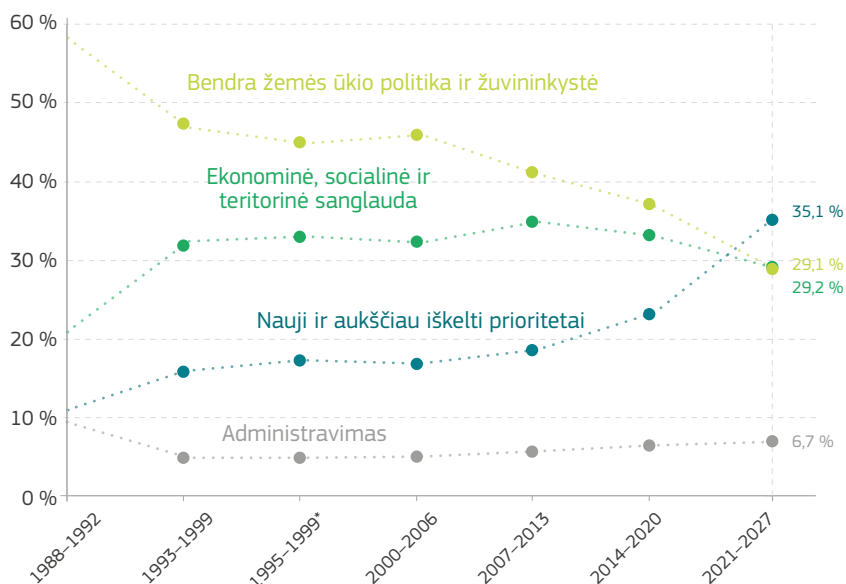
Europos Komisija pasiūlė nustatyti naują išlaidų prioritetų pusiausvyrą. Nors sanglaudos politika ir bendra žemės ūkio politika ir toliau atlieka labai svarbų vaidmenį formuojant Europos ateitį, šios politikos sritys yra modernizuojamos atsižvelgiant į naujus prioritetus, be kita ko, didesnius užmojus klimato ir aplinkos srityse, ir kintančias ekonomines ir socialines realijas. Išreikštos kaip BNP procentinė dalis, išlaidos pagrindinėms programoms, kaip antai „Horizontas 2020“, „Erasmus+“, Sienu valdymo, saugumo fondo programoms, ir naujų programų, pvz., „Skaitmeninės Europos“ ir Gynybos fondo, sukūrimui didėja siekiant paremti ES 2019–2024 m. strateginę programą. Šis didėjimas išlieka nedidelis, palyginti su ilgalaikėmis politikos sritimis, sudaro sąlygas realiam bendram DFP dydžiui ir tuo pat metu suteikia galimybę modernizuoti biudžetą.

NAUJŲ IR ILGALAIKIŲ PRIORITETŲ FINANSAVIMAS (KAIP ES 27 BNP PROC. DALIS)

Pasiūlyme dėl kito ilgalaikio ES biudžeto Komisija pirmą kartą pasiūlė, kad bendra šių politikos sričių finansavimo dalis būtų šiek tiek didesnė už bendros žemės ūkio politikos arba sanglaudos politikos finansavimo dalį, atsižvelgiant į politinius prioritetus ir į tai, ko prašo piliečiai.

PAGRINDINĖMS POLITIKOS SRITIMS SKIRTOS ES BIUDŽETO DALIES RAIDA (VISOS SUMOS PROC. DALIS)

* Pakoreguota atsižvelgiant į 1995 m. plėtrą.
Šaltinis: Europos Komisija.

2021–2027 M. EŠ BIUDŽETAS ŠIANDIENOS IR RYTDIENOS UŽDAVINIAMS SPRĘSTI ...

Savo pasiūlyme Komisija užtikrino, kad ES turėtų reikiamų išteklių pagrindinėms prioritetinėms sritims, pvz., klimato ir aplinkos politikai, migracijai ir išorės veiksams, taip pat teiktų ES paramą struktūrinėms reformoms mūsų valstybėse narėse.

KLIMATO IR APLINKOS POLITIKA

- **25 proc.** kito ES biudžeto, arba 320 mlrd. EUR, per 2021–2027 m. laikotarpį skirtini su klimatu susijusiems veiksams
- Paramos telkimas pagal temas (ekologiškesnė, mažo anglies dioksido kiekio Europa) ir išmetamo CO₂ normos perviršis **sanglaudos politikoje**
- Aukštesnis klimato srities tikslas, susijęs su **žemės ūkio, mokslinių tyrimų ir infrastruktūros** išlaidomis
- Nauji ir sustiprinti veiksmai **atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir švarios energijos srityse**
- Nauji nuosavi išteklių, tiesiogiai susiję su klimato ir aplinkos tikslais (grindžiami plastiko pakuotėmis ir ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema)

MIGRACIJA

- Migracijai ir sienų valdymui skirtų lėšų padidėjimas **2,6 karto**
- Stipresnė **Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra**
- **Migracijos priemonė** pagal sanglaudos lėšų paskirstymo metodą
- Parama migrantų integracijai iš „**Europos socialinio fondo+**“ lėšų
- 10 proc. minimali parama migracijai pagal naują **išorės veiksmų** priemonę
- Nauja **teminė priemonė**, kuria naudojantis galima lanksčiai perskirstyti išteklius, kai ir kur reikia, kad būtų galima valdyti migraciją ES viduje

IŠORĖS VEIKSMAI

- **30 proc.** daugiau lėšų, kad ES neprarastų vadovaujamo vaidmens pasaulyje: teiktų paramą vystymuisi, bendradarbiautų, vykdytų užsienio ir saugumo politiką, visų pirma ES kaimyninėse šalyse
- **Nuoseklesnė ir veiksmingesnė struktūra:** daugumos esamų priemonių sujungimas į vieną bendrą pasaulinio masto programą padidins politikos nuoseklumą, įgyvendinimą ir veiksmingumą

REFORMOS IR INVESTICIJOS

- **Reformų ir investicijų rėmimas** biudžeto priemone, siekiant padidinti konvergenciją ir konkurencingumą euro zonoje
- Veiksmingesnė 2021–2027 m. Europos **semestro ir ES finansavimo** sąsaja siekiant didesnio ekonominės ir socialinės politikos koordinavimo ir ES lėšų panaudojimo nuoseklumo

INOVACIJOS IR KONKURENCINGUMAS

- **1,6 karto** padidintas finansavimas mokslinių tyrimų, inovacijų ir skaitmeninei sritims, kad Europa neatsilikytų nuo savo pasaulinių konkurentų
- Pagal programą „InvestEU“ bus pritraukta **650 mlrd. EUR** investicijų.
- „**Europos horizontas**“ – didžiausias iki šiol paketas, skirtas moksliniams tyrimams ir inovacijoms.
- **Sanglaudos politika** – paramos telkimo pagal temas reikalavimai siekiant skirti finansavimą pažangesnei Europai.
- „**Skaitmeninė Europa**“ – nauja speciali programa, siekiant atsižvelgti į skaitmeninę transformaciją.

... VISAPUSIŠKAI LAIKANTIS TAISYKLIŲ

Mokesčių mokėtojai pageidauja, kad ES biudžetas būtų panaudotas veiksmingai ir pasiektų geriausių rezultatų. Komisija pasiūlė sukurti naują mechanizmą, kuriuo nustatomas tiesioginis ryšys tarp **teisinės valstybės principo** laikymosi ir ES biudžeto. Tai nėra nei baudžiamoji priemonė, nei sankcija. Tai būdas užtikrinti, kad ES lėšos būtų apsaugotos ir kad biudžetas būtų panaudotas veiksmingai.

Europos Sąjungos
leidinių biuras

© Europos Sąjunga, 2019

PDF	ISBN 978-92-76-11737-7	doi:10.2761/91832	KV-01-19-755-LT-N
Print	ISBN 978-92-76-11783-4	doi:10.2761/264012	KV-01-19-755-LT-C